

Communicatiewetenschap (K000027)

Cursusomvang (nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)

Studiepunten 6.0

Studietijd 180 u

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2024-2025

A (semester 1)	Nederlands	Gent	zelfstandig werk hoorcollege
B (semester 1)	Nederlands	Gent	zelfstandig werk hoorcollege

Lesgevers in academiejaar 2024-2025

De Vooght, Edward	PS01	Verantwoordelijk lesgever
Pearce, Hayley	PS01	Medelesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2024-2025

	stptn	aanbodsessie
Bachelor of Science in de psychologie (afstudeerrichting theoretische en experimentele psychologie)	6	A
Bachelor of Science in de communicatiewetenschappen	6	A
Bachelor of Science in de politieke wetenschappen	6	A
Bachelor of Science in de sociologie	6	A
Bachelor of Science in de toegepaste economische wetenschappen	6	A
Schakelprogramma tot Master of Science in de communicatiewetenschappen (afstudeerrichting communicatiemanagement)	6	A
Schakelprogramma tot Master of Science in de communicatiewetenschappen (afstudeerrichting film- en televisiestudies)	6	A
Schakelprogramma tot Master of Science in de communicatiewetenschappen (afstudeerrichting journalistiek)	6	A
Schakelprogramma tot Master of Science in de communicatiewetenschappen (afstudeerrichting nieuwe media en maatschappij)	6	A
Schakelprogramma tot Master of Science in de gezondheidsbevordering	4	B
Vorbereidingsprogramma tot Master of Science in de communicatiewetenschappen (afstudeerrichting communicatiemanagement)	6	A
Vorbereidingsprogramma tot Master of Science in de communicatiewetenschappen (afstudeerrichting film- en televisiestudies)	6	A
Vorbereidingsprogramma tot Master of Science in de communicatiewetenschappen (afstudeerrichting journalistiek)	6	A
Vorbereidingsprogramma tot Master of Science in de communicatiewetenschappen (afstudeerrichting nieuwe media en maatschappij)	6	A
Keuzepakket Sociale en communicatiewetenschappen	6	A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

Communicatie- en mediatheorie, mediageschiedenis

Situering

Communicatie en media zijn niet meer uit onze maatschappij en ons dagelijks leven weg te denken. Toch weten we zeer weinig over wat communicatie nu precies is, hoe het functioneert, waar het begint en eindigt. Dit opleidingsonderdeel is een inleidende basiscursus met als centrale doelstelling de studenten een basiskennis en inzicht te verschaffen in het onderzoeksdomein van de communicatiewetenschappen, waarbij de klemtoon voornamelijk ligt op het

(Goedgekeurd)

media-onderzoek. Door de toenemende mediatisering van onze maatschappij is het van belang dat niet alleen de studenten Communicatiewetenschappen, maar ook de studenten Politicologie en Sociologie met deze onderzoeksproblematiek vertrouwd gemaakt worden. Bovendien hebben heel wat mediatheorieën linken met algemene sociale theorieën.

Inhoud

In deze cursus wordt zeer doelbewust geopteerd voor een wetenschappelijke benadering met betrekking tot communicatie en media waarbij de klemtoon vooral op deze laatste ligt. Inhoudelijk onderscheiden we twee grote delen: theorie en onderzoeksvelden. Verschillende hoofdstukken gaan dieper in op een historisch overzicht van communicatie, media en communicatiewetenschappen; de belangrijkste concepten en modellen, algemene sociale theorieën en mediatheorieën; en de verschillende onderzoeksvelden gerelateerd aan de communicator; de media-inhoud; het publiek; en mediabeleid en economie. Het opleidingsonderdeel vertrekt daarbij van een aantal uitgangspunten, zoals een genuanceerde blik op mediacentralisme; het benaderen van de verhouding tussen media en macht als een ambivalente relatie; het belichten van zowel de economische als de culturele dimensie van media; het benaderen van communicatie als meer dan louter kennisoverdracht; en het idee dat communiceren meer is dan enkel communiceren.

Voor studenten die het opleidingsonderdeel voor 4 ECTS volgen, vallen verschillende hoofdstukken weg. Deze zullen aan het begin van de lessenreeks gecommuniceerd worden via Ufora.

Begincompetenties

Secundair onderwijs

Eindcompetenties

- 1 De kernbegrippen, theoretische referentiekaders en verklaringsmodellen van de communicatiewetenschappen kennen en deze situeren in de relatie media en maatschappij.
- 2 De kernbegrippen, theoretische referentiekaders en verklaringsmodellen van de communicatiewetenschappen situeren in relatie tot de aan communicatiewetenschappen gerelateerde sociale wetenschappen, in het bijzonder sociologie, psychologie en politieke wetenschappen. (deze competentie geldt niet voor studenten Gezondheidsbevordering)
- 3 Kennis van de belangrijkste ontwikkelingen in het vakgebied, in het werkveld en in het beleid.
- 4 Inzicht in de werking, fasen en aspecten van communicatie- en mediaproductieprocessen.
- 5 Zelfstandig analyseren en synthetiseren van communicatiewetenschappelijke literatuur.
- 6 Op basis van voorgaande eindcompetenties, concrete en abstracte communicatiewetenschappelijke vraagstukken analyseren.
- 7 Een wetenschappelijk onderbouwd oordeel over concrete en abstracte communicatiewetenschappelijke vraagstukken vormen en standpunt innemen.
- 8 Kritisch reflecteren over het eigen leren en plannen.
- 9 Een algemene onderzoekende houding en een ingesteldheid tot levenslang leren in verband met (actuele) ontwikkelingen in de communicatiewetenschappen en de relatie media en maatschappij.
- 10 Verder worden er een aantal maatschappelijke competenties vooropgesteld zoals het proactief opvolgen van de voor de communicatiewetenschappen relevante maatschappelijke ontwikkelingen, met name op economisch, sociaal, cultureel, politiek en technologisch vlak, waarvan de belangrijkste zaken gebundeld worden via een aan dit opleidingsonderdeel verbonden X-account (@StijnJoye) en in de lessen worden besproken.
- 11 Dit daagt de student uit om zich bewust te worden en maken van de maatschappelijke rol en verantwoordelijkheid als communicatiewetenschapper.
- 12 Inzicht verwerven in de ontwikkelingen inzake globalisering, diversiteit, pluralisme en verdraagzaamheid in een communicatiewetenschappelijke context.
- 13 Voor Politieke Wetenschappen betreft het volgende eindcompetentie: de basisbeginselen van communicatiewetenschappen als verwante en

ondersteunende wetenschap kennen en de relevantie voor de politieke wetenschappen inzien. (deze competentie geldt niet voor studenten Gezondheidsbevordering)

14 Voor Politieke Wetenschappen betreft het volgende eindcompetentie: kennis hebben van en inzicht in de ontwikkeling, designs en methoden van wetenschappelijk onderzoek. (deze competentie geldt niet voor studenten Gezondheidsbevordering)

15 Voor Sociologie betreft het volgende eindcompetentie: een beredeneerd en wetenschappelijk onderbouwd standpunt innemen over hedendaagse maatschappelijke fenomenen en problemen in relatie tot communicatie en media. (deze competentie geldt niet voor studenten Gezondheidsbevordering)

16 Voor Sociologie betreft het volgende eindcompetentie: basiskennis hebben in de communicatiewetenschappen als hulpwetenschap van de sociologie. (deze competentie geldt niet voor studenten Gezondheidsbevordering)

17 Voor Sociologie betreft het volgende eindcompetentie: inzicht hebben in de communicatiewetenschappen als specifieke hulpwetenschap van de sociologie. (deze competentie geldt niet voor studenten Gezondheidsbevordering)

Creditcontractvoorwaarde

Toelating tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is mogelijk na gunstige beoordeling van de competenties

Examencontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via examencontract is open

Didactische werkvormen

Hoorcollege, Zelfstandig werk

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

Dit vak combineert verschillende werkvormen:

- Hoorcolleges die ingaan op de aangehaalde theoretische elementen en dit eveneens aan de hand van concrete toepassingen die peilen naar inzicht en illustraties uit de actualiteit.
- Zelfstandig werk: studenten vinden voor dit opleidingsonderdeel systematisch ondersteunend materiaal op Ufora (inhoudstafels, studeer-suggesties, clips, ...). Studenten dienen eveneens individueel en zelfstandig wetenschappelijke literatuur met betrekking tot de inhoud van dit opleidingsonderdeel door te nemen en te verwerken. Daarnaast is er een gemodereerd forum waar studenten elkaar helpen met betrekking tot de verwerking en het begrip van de leerstof en leren ze van elkaar door het plaatsen van vragen en reacties op berichten van medestudenten wat hen uitnodigt om ook kritisch te reflecteren over het eigen leren en plannen. Aan dit opleidingsonderdeel is verder een X-account (@StijnJoye) verbonden waar belangrijke actuele ontwikkelingen opgevolgd worden. De belangrijkste actuele gebeurtenissen worden eveneens in de lessen besproken.

Studiemateriaal

Type: Handboek

Naam: Communicatiewetenschappen in perspectief. Een inleiding. (tweede druk)

Richtprijs: € 40

Optioneel: nee

Taal : Nederlands

Auteur : Stijn Joye & Jan Loisen

ISBN : 978-9-46393-390-2

Aantal pagina's : 557

Oudst bruikbare editie : 2023

Online beschikbaar : Nee

Beschikbaar in de bibliotheek : Ja

Beschikbaar via studentenvereniging : Ja

Gebruik en levensduur binnen het opleidingsonderdeel : intensief

Gebruik en levensduur binnen de opleiding : regelmatig

Gebruik en levensduur na de opleiding : regelmatig

Referenties

Curran, J. & Morley, D. (2006) *Media and Cultural Theory*. London: Routledge.
McQuail, D. & Deuze, M. (2020) *McQuail's Mass Communication Theory, 7th Ed.* London: Sage.

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

Interactieve ondersteuning via Ufora (forum, FAQ, tips, ...).
Spreekuur professor Joye op afspraak via mail (Stijn.Joye@UGent.be).
Monitoraat, studiebegeleiding: Ester De Boeck (Ester.DeBoeck@UGent.be) (niet voor studenten Gezondheidsbevordering)

Evaluatiemomenten

periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Schriftelijke evaluatie met meerkeuzevragen, Schriftelijke evaluatie met open vragen

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Schriftelijke evaluatie met meerkeuzevragen, Schriftelijke evaluatie met open vragen

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Schriftelijke evaluatie met meerkeuzevragen

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is niet mogelijk

Toelichtingen bij de evaluatievormen

VOOR BA1 POLITIEKE EN SOCIALE WETENSCHAPPEN

- Niet-periodegebonden evaluatie: Schriftelijk examen met meerkeuzevragen (de data worden aangekondigd bij het begin van het semester) over ongeveer een vierde van de leerstof (bij begin van het academiejaar zal duidelijk aangegeven worden over welk deel van de leerstof het tussentijds examen zal gaan). De meerkeuzevragen peilen naar kennis en inzicht. Opgelet: de leerstof valt niet weg voor het eindexamen. Het resultaat voor de niet-periodegebonden evaluatie wordt niet meegenomen naar de tweede examenperiode.
- Periodegebonden evaluatie: Het schriftelijk examen bevat een mix van open vragen en van meerkeuzevragen die beide peilen naar de kennis en beheersing van de leerstof aan de hand van theoretische en toepassingsvragen. Uit het examen moet duidelijk blijken dat de studenten inderdaad kennis van en een basisinzicht hebben verworven in het communicatiewetenschappelijk onderzoeksdomein aan de hand van het leermateriaal (inclusief de zelf verwerkte wetenschappelijke literatuur). Studenten moeten in staat zijn om het functioneren van de media in hun maatschappelijke context te plaatsen en in relatie tot actuele cases en ontwikkelingen te analyseren.

VOOR ALLE ANDERE OPLEIDINGEN

Het schriftelijk examen bevat een mix van open vragen en van meerkeuzevragen die beide peilen naar de kennis en beheersing van de leerstof aan de hand van theoretische en toepassingsvragen. Uit het examen moet duidelijk blijken dat de studenten inderdaad kennis van en een basisinzicht hebben verworven in het communicatiewetenschappelijk onderzoeksdomein aan de hand van het leermateriaal (inclusief de zelf verwerkte wetenschappelijke literatuur). Studenten moeten in staat zijn om het functioneren van de media in hun maatschappelijke context te plaatsen en in relatie tot actuele cases en ontwikkelingen te analyseren.

Eindscoreberekening

Berekening van de eindscore in de eerste examenperiode:

VOOR BA1 POLITIEKE EN SOCIALE WETENSCHAPPEN

- Niet-periodegebonden evaluatie: 20% of 4 punten
- Periodegebonden evaluatie: 80% of 16 punten

VOOR ALLE ANDERE OPLEIDINGEN

Periodegebonden (100%)

Berekening van de eindscore in de tweede examenperiode: voor alle opleidingen, periodegebonden (100%)

Faciliteiten voor werkstudenten

Werkstudenten hebben de mogelijkheid om op een alternatief tijdstip op feedback te komen. Studenten dienen de lesgever daarvan op de hoogte te brengen vóór de start van de feedbackperiode.

